

सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या
अधिपत्याखाली राबविण्यात येणा-या केंद्र
पुरस्कृत व केंद्र सहाय्यीत योजना सार्वजनिक
वित्तीय व्यवस्थापन प्रणाली (पीएफएमएस) या
संगणक प्रणालीद्वारे राबविण्यासाठी बँक
खाती उघडण्यास परवानगी देणेबाबत...

महाराष्ट्र शासन
सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: बीजीटी-२०१८/प्र.क्र.१२/अर्थसंकल्प
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक : २१ मार्च, २०१८

संदर्भ :-

- १) वित्त विभाग, शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण २०१४/प्र.क्र.२९/कोषा प्रशा-५,
दिनांक १७ ऑक्टोबर, २०१६
- २) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय क्रमांक: बीजीटी-२०१७/ प्र.क्र.८७/
अर्थसंकल्प, दिनांक १८ ऑगस्ट, २०१७

प्रस्तावना :-

शासनाच्या धोरणानुसार सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या केंद्र पुरस्कृत योजना व केंद्र सहाय्यीत योजनांकरीता सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन प्रणाली (पीएफएमएस) या पद्धतीचा अवलंब करण्याचे निश्चित करण्यात आले आहे. सदर प्रणालीच्या अंमलबजावणीकरीता नोडल अधिकारी, राज्य योजना व्यवस्थापक व First Level Agency संदर्भ क्रमांक २ च्या शासन निर्णयान्वये घोषित करण्यात आलेली आहे. सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागामार्फत राबविण्यात येणा-या केंद्र पुरस्कृत व केंद्र सहाय्यीत योजना PFMS प्रणालीद्वारे कार्यान्वित करण्यासाठी विभागाच्या क्षेत्रीय अधिकारी/कर्मचा-यांना विभागीय स्तरावर प्रशिक्षण देण्यात आलेले आहे. PFMS प्रणालीद्वारे केंद्र पुरस्कृत व केंद्र सहाय्यीत योजनांसाठीचा निधी उपलब्ध करून देण्यासाठी जिल्हा स्तरावर व तालुकास्तरावर बँक खाती उघडण्यास मान्यता देण्याबाबतची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागामार्फत राबविण्यात येणा-या १३ केंद्र पुरस्कृत व केंद्र सहाय्यीत योजना सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन प्रणालीद्वारे राबविण्यासाठी कार्यान्वित करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे :-

१. Indira Gandhi National Widow Pension Scheme
२. Indira Gandhi National Disability Pension Scheme
३. Indira Gandhi National Old Age Pension Scheme
४. National Family Benefit Scheme for Assistance to BPL Families
५. Administrative Expenditure for Old Age Pension Scheme
६. Sanjay Gandhi Niradhar Anudan Yojna

७. Shravan Bal Seva Rajya Nivruttivetan Yojana
८. Government of India Post Matric Scholarship
९. Pre-Matric Scholarship for S.C.Students studying in 9th & 10th Std.
१०. Pre-Matric Scholarship for children of those engaged in unclean occupation
११. Machinery for Implementation of Civil Rights Act, 1955
१२. Scheme for monetary relief to the members of families of S.C. & S.T. becoming victims of Atrocities
१३. Incentives to Inter-Caste Marriages

२. सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागामार्फत राबविण्यात येणा-या केंद्र पुरस्कृत व केंद्र सहायित योजनांसाठीचा BDS प्रणालीद्वारे /CMP प्रणालीद्वारे निधी /अनुदान लाभार्थ्यांना अदा करताना तांत्रिक अडचणी येत असतील (लाभार्थ्यांची मोठी संख्या इ.) अशा योजनांसाठी PFMS प्रणालीद्वारे निधी वितरीत करण्यात यावा.

३. परिच्छेद १ मध्ये नमूद केलेल्या १३ योजनांपैकी विशेष सहाय्य कार्यक्रमांतर्गत केंद्र पुरस्कृत अ.क्र.१ ते ४ व अ.क्र.६,७ येथील राज्यपुरस्कृत २ योजना PFMS प्रणालीद्वारे राबविण्यासाठी जिल्हा व तालुकास्तरावर योजनानिहाय प्रत्येकी १ बँक खाते उघडण्यास परवानगी देण्यात येत आहे. अ.क्र.५ येथील योजनेबाबतचा खर्च शासनस्तरावरून करण्यात येत असल्याने सदर योजनेसाठी कक्ष अधिकारी, विसयो यांच्या नावे बँक खाते उघडण्यास परवानगी देण्यात येत आहे.

४. परिच्छेद १ मध्ये नमूद केलेल्या अ.क्र.८ येथील Government of India Post Matric Scholarship या योजनेसाठी सहाय्यक आयुक्त, समाज कल्याण यांच्या स्तरावर तर अ.क्र.९ व १० येथील Pre-Matric Scholarship for S.C.Students studying in 9th & 10th Std व Pre-Matric Scholarship for children of those engaged in unclean occupation या योजनेसाठी जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी यांच्या स्तरावर बँक खाते उघडण्यास परवानगी देण्यात येत आहे. तर परिच्छेद क्र. १ मध्ये नमूद केलेल्या अ.क्र. ११ ते १३ येथील योजनांकरीता मुंबई शहर व मुंबई उपनगर जिल्ह्यासाठी सहाय्यक आयुक्त, समाज कल्याण यांच्या स्तरावर तर उर्वरित जिल्ह्याच्या ठिकाणी जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी यांच्या नावे बँक खाते उघडण्यास परवानगी देण्यात येत आहे.

५. सबब, उपरोक्त नमूद केल्याप्रमाणे विशेष सहाय्य कार्यक्रमांतर्गत राबविण्यात येणा-या ६ योजनांकरीता जिल्हास्तरावर तसेच, तालुकास्तरावर प्रत्येक तालुक्यात योजनानिहाय स्वतंत्र बँक खाती उघडण्यास तसेच, समाज कल्याण विभागाच्या विविध केंद्रीय योजना राबविण्यासाठी जिल्हा स्तरावर बँक खाते उघडण्यास परवानगी देण्यात येत आहे. सदर बँक खाती उघडताना Special Product Code खाली रजिस्ट्रेशन करून बँक खाती उघडण्याची कार्यवाही करावी. यासाठी राष्ट्रीयीकृत बँकेस प्राधान्य देण्यात यावे. तसेच, जी बँक प्रदानाची जबाबदारी Transaction time + १ दिवस या कालावधीत पूर्ण करण्यास व प्रदानाच्या प्रक्रीयेत चूक झाल्यामुळे झालेले परतावे सुध्दा Transaction time + १ दिवस या कालावधीत पूर्ण करेल, अशा राष्ट्रीयीकृत बँकेमध्येच खाते उघडण्यात यावे. सदर बँक खाते पुढील अटीच्या राहून कार्यान्वित असतील.

(i) सदर बँक खात्यात केवळ केंद्र शासनाकडून प्राप्त होणारा निधीच जमा करण्यात येईल. मात्र, राज्य शासनाकडून राबविण्यात येणा-या विशेष सहाय्य योजनेसाठीच्या २ योजनेसाठीचा निधी संबंधित बँक खात्यात जमा करण्यात येईल.

(ii)अ) सदर खात्यातील व्यवहार फक्त पीएफएमएसव्दारेच (PFMS) होणार असल्याने, ज्यावेळी निधी खर्च करावयाचा असेल त्यावेळी सक्षम अधिका-याने बँकेच्या नावे Fund Transfer Order (निधी वितरणाचे आदेश) निर्गमित करावे. त्यासाठी पीएफएमएस प्रणालीवर लॉगईन करून (Login) FTO तयार करण्यात यावी. सदरचे काम मेकरचे असेल. उपरोक्त परिच्छेद १ मधील विशेष सहाय्य योजनेसाठी जिल्हा / तालुका स्तरावर संजय गांधी योजनेसाठीचा कनिष्ठ/वरीष्ठ लिपिक किंवा नेमून दिलेला कर्मचारी हा मेकर असेल तर संजय गांधी योजनेसाठीचे तहसिलदार किंवा सक्षम प्राधिकारी हे चेकर असतील. Administrative Expenditure for Old Age Pension Scheme या योजनेसाठी विसयो कार्यासनातील सहायक कक्ष अधिकारी हे मेकर तर कक्ष अधिकारी हे चेकर म्हणून जबाबदार असतील. तर Government of India Post Matric Scholarship या योजनेसाठी निरीक्षक, समाज कल्याण हे मेकर असेल, तर सहायक आयुक्त, समाज कल्याण हे चेकर म्हणून जबाबदार असतील. तर परिच्छेद क्र.१ मधील अनु.क्रमांक ९ ते १३ येथील योजनाकरीता मुंबई शहर व मुंबई उपनगर जिल्ह्यासाठी संबंधित लिपिक हे मेकर तर सहायक आयुक्त, समाज कल्याण हे चेकर राहिल. तर उर्वरित जिल्ह्यात संबंधित लिपिक हे मेकर तर जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी हे संबंधित योजनेचे चेकर म्हणून जबाबदार असतील.

ब) मेकर व चेकर यासाठी वेगवेगळे लॉगईन आयडी व पासवर्ड आहेत तेच वापरावेत.

क) उपरोक्त (ii) प्रमाणे व्यवहार होत असल्याने, कोणत्याही परिस्थितीत चेकबुकचा वापर होणार नाही. त्यामुळे सदर खाते विना चेकबुकचे असल्याबाबत लेखी आदेश सर्व संबंधितांनी त्यांच्या स्तरावरून बँकांना द्यावेत.

(iii) सदर खात्यातून रोख अथवा चेकबुक अथवा विथड्रावल स्लीप (Withdrawal Slip) यामार्गाने व्यवहार करण्यावर बंदी घालण्यात येत आहे.

(iv) केंद्र शासनाकडून प्राप्त झालेला निधी त्या त्या वित्तीय वर्षात खर्च करणे बंधनकारक राहिल. व त्यापुढे शासनाच्या मंजूरीने मुदतवाढीप्रमाणे खर्च करता येईल. ज्याप्रकरणी मुदतवाढ दिलेली नाही, अशा प्रकरणी सदर बँक खात्यातील अखर्चित रकमा शासनाकडे समायोजित करणे आवश्यक राहिल.

(v) सदर खात्यातील व्यवहाराचे मासिक/तिमाही ताळमेळ करणे तसेच, लेखा परिक्षण करणे आवश्यक राहिल.

(vi) योजना बंद झाल्यानंतर त्याकरीता उघडण्यात आलेले बँक खाते, त्यामधील शिल्लक असलेली रक्कम यांचा ताळमेळ घेवून शिल्लक असलेली अखर्चित रक्कम योग्य त्या लेखाशिर्षाखाली जमा करावी. सदरची जबाबदारी ही संबंधित आहरण व संवितरण अधिकारी यांची असेल.

६. सद्यस्थितीत या विभागाकडून एकूण १३ योजना (केंद्र पुरस्कृत / केंद्र सहायित) पीएफएमएस प्रणालीव्दारे राबविण्यात येतील. तथापि, पुढील टप्प्यात समाज कल्याण विभागाच्या अधिक योजना पीएफएमएस प्रणालीअंतर्गत राबवावयाच्या झाल्यास योजनानिहाय जिल्हास्तरावर परिच्छेद क्रमांक ५ मधील अटीच्या अधीन राहून राष्ट्रीयकृत बँकेत चालू खाते उघडण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

७ सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौ.संदर्भ क्रमांक ३०/१८/कोषा प्रशा.५, दिनांक ८.२.२०१८ व दिनांक २२.२.२०१८ अन्वये प्राप्त झालेल्या सहमतीस अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.

८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१८०३२१११५८१६८१२२ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अजिंक्य बगाडे)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १.आयुक्त,समाज कल्याण आयुक्तालय,पुणे
- २.आयुक्त,अपंग कल्याण आयुक्तालय,पुणे
- ३.सर्व जिल्हाधिकारी
- ४.सर्व उप आयुक्त,समाज कल्याण (मार्फत,आयुक्त,समाज कल्याण)
- ५.सर्व सहायक आयुक्त,समाज कल्याण (मार्फत,आयुक्त,समाज कल्याण)
- ६.सर्व जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी (मार्फत,आयुक्त,समाज कल्याण)
- ७.सर्व तहसिलदार (मार्फत,संबंधित जिल्हाधिकारी)
- ८.संचालक,लेखा व कोषागारे,मुंबई
- ९.सह संचालक, (सुधारणा),संचालनालय, लेखा व कोषागारे,नवीन प्रशासकीय भवन,५वा मजला,मुंबई
- १०.महालेखापाल,(लेखा व अनुज्ञेयता व लेखा परीक्षा)महाराष्ट्र-१ व २,मुंबई /नागपूर
- ११.वित्त विभाग,कोषा-प्रशा ५,मंत्रालय,मुंबई-३२
- १२.श्री.सुनिल मोने,तज्ञ वरीष्ठ वित्तीय सल्लागार,वित्त विभाग,मंत्रालय,मुंबई
- १३.श्री.पदमसिंग पाटील,सहायक राज्य नोडल अधिकारी,पीएफएमएस
- १४.सर्व सहसचिव/उपसचिव/अवर सचिव/कक्ष अधिकारी,सा.न्या.व वि.स.विभाग,मंत्रालय
१५. सचिव,सा.न्या.व वि.स.विभाग यांचे वरीष्ठ स्वीय सहायक
१६. निवडनस्ती (अर्थसंकल्प).